

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Qu. VIII. Vtrum prædictæ cognitiones fiant per aliquam speciem creatam
repræsentativam Dei?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

QVÆSTIO VIII.

Utrum prædictæ cognitiones fiant per aliquam speciem creatam representativam DEI

Supponimus dari in intellectu possibili species naturales non solum representativas universalem, quales sunt illæ, quæ ab intellectu agente producuntur; sed etiam particularium, quæ relictæ fuerunt ex cognitione ipsorum singularium per conversionem ad phantasmas, vel argutivè ab intellectu. Quæ quidem species nimis confusæ sunt, & parum de objecto representant, unde necesse est, quod per laborem discursus indagetur veritas rerum.

Aliquando ex ipsismet speciebus taliter, vel taliter ordinatis à DEO oritur perfectior cognitio. Aliquando etiam infundit DEUS in intellectu species supernaturales, quæ clarissimè & perfectissimè representant res prout sunt in seipsis, sive sint substantiæ materiales, sive spirituales, sive accidentiæ, & perfectiones supernaturales: & ideo non indigent discursu, sed per illas simplici intuitu penetratur veritas rerum.

Solet etiam DEUS cum istis speciebus intelligibilibus infusus (ut docet D. Bernardus. *Serm. 41. in Cant.*) infundere aliquando etiam species sensibiles in imaginatione, & phantasia, ut melius & facilius possit homo aliis explicare per figuras & similitudines, quæ supernaturaliter cognovit, & ut splendore specierum intelligibilium infusarum magis attemperetur debili capui nostro pro hoc statu.

Quæritur ergo, an dentur aliquæ ex istis speciebus, quæ DEUM aliquo modo representent in aliqua ex prædictis cognitionibus DEI? quam tamen questionem in plura dubia dividemus ob maiorem resolutionis claritatem.

D V B I V M I.

Quanam species inserviant ad cognitionem ordinariam, quam habemus per fidem?

Conclusio. Ad actum fidei supernaturalis concurrunt species naturales & acquisitæ, nec est necesse, quod sint supernaturales, & infusæ per se. Hæc est communis Thomistarum, quam etiam tenet Vasquez in 1. part. disp. 45. c. 5. Probat, tum quia DEUS, Trinitas, & alia objecta supernaturalia non cognoscuntur à nobis prout sunt in se, sed per analogiam, & ad instar rerum materialium & naturalium: ita ut species, quæ per se primò representant res materiales, secundario per quandam assimilationem representent res divinas, supernaturales & spirituales; sed species debent proportionari, & esse ej. sdem ordinis cum objecto primario representato, & non cum secundario: ergo, &c. Tum etiam, quia species propriæ objectorum supernaturalium representant illa ut sunt in se, & non possunt deservire cognitioni fidei, quæ est ænigmatica.

Tum denique, quia juxta doctrinam D. Thomæ perfectio cognitionis saltem judicativæ, quando est abstractiva proportionatur luminis, & non speciei 1. part. quæst. 12. art. 3. ad 2. & 2. 2. quæ.

173. art. 2. & de verit. quæst. 12. art. 7. & quæst. 8. art. 4. ad 5. Cujus ratio est: quia species, quæ inserviunt apprehensioni v. g. DEI, & Trinitatis sunt naturales, utpote, quæ non representant DEUM, & Trinitatem ut est in se, sed per similitudinem analogam rerum naturalium; sed istæmet species inserviunt ad iudicium fidei, quod sit trinitas (cum in isto secundo actu nihil de novo representetur, quod in apprehensione non fuerit representatum) ergo solum debent proportionari actui apprehensionis, qui ab illis immediatè procedit, & non actui iudicii, qui mediatè & remotè.

Obijciens primò, species impressa debet proportionari objecto, cuius est vicaria, & mediante qua objectum concurret ad actum. Secundò, Species impressa debet proportionari speciei expressæ, seu actui, qui ab illa procedit. Tertiò, quia si DEUS concurret ad actum fidei cum intellectu, v. g. pueri, qui nondum habet species naturales sufficientes, debet consequenter ei infundere species ad illum actum necessarias: ergo saltem in hoc casu erunt species infusæ sine inconvenienti, quod reigimus in secunda probatione.

Respondetur ad primam, distinguendo, debet proportionari cum objecto primario conced. Respond. cum secundo neg. Primarium enim quod representat, est aliqua res materialis & naturalis, ut dictum est. Ad secundam etiam respond. distinguendo, debet proportionari actui, qui immediatè ab illa procedit, qualis est apprehensio. conced. actui, qui mediatè & remotè, quale est iudicium fidei, neg. Ad tertiam respondeatur in illa suppositione, quod DEUS velit concurrere cum intellectu, nondum habente species, & p. oinde illas infunderet, tales species fore infusæ per accidens, & solum quoad modum productionis supernaturales, cum deberent representare res materiales, sicut illæ, quæ fuissent acquisitæ. Si autem DEUS infunderet species per se infusæ, seu simpliciter supernaturales representantes proinde objectum sicut in se est, non essent aptæ ad iudicium fidei obsecutæ, sed scientiæ infusæ, & evidentiæ.

D V B I V M II.

Quanam species requirantur ad cognitionem DEI evidentem in attestantibus?

Conclusio. Aliquando sufficiunt species naturales, & acquisitæ, ut dictum est de actu fidei, aliquando requiruntur species supernaturales & infusæ. Probat, quoad primam partem, quia cognitio evidens in attestantibus (ut diximus quæst. 7.) non est cognitio DEI prout est in se, sed tantum quod sit DEUS ille, qui revelat; sed hoc potest fieri, vel impediendo hæsitacionem intellectualem, vel per aliquod miraculum, quod potest cognosci per solas species naturales & acquisitas: ergo, &c. Probat, minor, quia in testimonium, quod DEUS sit, qui loquitur, potest addi ei resurrectio alicujus mortui, vel largio visus caeco nato; sed ad cognoscendum hominem esse mortuum, sufficit species naturalis cadaveris exanimis, sæpidi, & sepulti, vel fortè jam ad ossa resoluti: & ad cognoscendum jam esse vivum, tiam si sufficiunt species naturales loquentis & se moventis, &c. Similiter de caeco nato, & de visu ei divinitus collato, & maxime, si sit idem met. resurgens & videns, cui DEUS attestaretur: & ex alia parte